

[Riishøj]

ner; udenrigsministeren var ikke inde på det i sit svar.

Det er også bemærkelsesværdigt, at udenrigsministeren ikke kom ind på Den internationale Valutafonds lån til Sydafrika, som jo blev givet i sanktionsåret mod Sydafrika. I FNs generalforsamling undlod vi at stemme for en henstilling fra et overvældende flertal til IMF om ikke at yde dette lån. I folketingets spørgetid den 22. november 1982 gav statsministeren på udenrigsministerens vegne det svar, at Danmark ikke kunne gå imod lånet, fordi de afrikanske lande i Den internationale Valutafond ikke krævede afstemning, og udenrigsministeren nævnte dengang, at en nægtelse af lånet ville være en politisering af Den internationale Valutafond. Men er udenrigsministeren virkelig, at det at yde lån til Sydafrika, som opretholder apartheid, og som ulovligt besætter Namibia, er en upolitisk handling?

Det er jo en ganske anden ting, når den danske regering taler om de østeuropæiske lande, Argentina osv. Så er det en politisk handling at give lån og have økonomiske forbindelser. Hvad er det, der adskiller Sydafrika fra f.eks. de østeuropæiske lande, som man jo har gennemført en sanktionspolitik over for gennem COCOM-bestemmelserne og gennem årelange restriktioner i samhandelen? Det har man altså ikke gjort over for Sydafrika på samme måde, hvad angår strategiske varer, hvad angår lån, hvad angår kreditter, og det er fantastisk i betragtning af Sydafrikas sikkerhedspolitiske betydning, også for Danmark. Tænk, at det at nægte at give lån til Sydafrika skal opfattes som en politisk handling – det er enestående! Naturligvis er det en politisk handling, men det er i allerhøjeste grad en politisk handling at yde det lån og afstive apartheidregimet på den måde.

Udenrigsministeren var ganske kort inde på spørgsmålet om danske rederiers transport af våben til Sydafrika i åbenlys modstrid med den obligatoriske våbenembargo. Hele denne affære sætter jo den officielle danske holdning til sanktionsspørgsmålet i relief. Lige siden indførelsen af våbenembargoen har danske skibe sejlet i snesevis af transportere til Sydafrika, og intet effektivt er øjensynlig gjort for at standse dem. Vi henstiller på det kraftigste til regeringen at iværksætte en nærmere undersøgelse af den

politimæssige efterforskning i denne sag, ikke alene ud fra et retligt synspunkt, men i allerhøjeste grad også ud fra et internationalt synspunkt og af hensyn til vores ansvar over for den tredje verdens lande.

Gennem udenrigsudvalget har jeg bedt om en redegørelse for, hvad det danske udenrigsministerium har foretaget sig i forbindelse med efterforskningsarbejdet i denne sag. Resultatet af denne undersøgelse ventes utvivlsomt med spænding i FNs antiapartheidvalg.

Kort sagt efterlader udenrigsministerens svar et indtryk af en regering, der ikke opfatter Sydafrika som noget rigtig alvorligt internationalt problem. Man er øjensynlig tilfreds med den bestående tilstand på området, man afventer, at sanktioner skal have tilslutning i Sikkerhedsrådet – det ved vi de aldrig får – og på national dansk basis skal der ikke foretages noget.

Jeg håber meget, at denne debat vil munde ud i en beslutning om det modsatte, nemlig at Danmark, hvor vi virkelig har en mulighed for det, f.eks. hvad angår vores import af kul fra Sydafrika, vil tage beslutningen fra 1978 op til overvejelse, en beslutning, som kun var en meget vag henstilling til elselskaberne om at begrænse kulimporten fra Sydafrika. Det burde der dog kunne skabes et flertal for i folketinget, og det håber forespørgerne meget stærkt vil blive tilfældet.

Kelm-Hansen (S):

Der er ganske enkelte sager, som kan få én til at tvivle på sandheden i det gamle ord om, at bly, der støbes til bogstaver, virker langt stærkere end bly, der bruges til kugler. Den afskyelige apartheidpolitik i Den sydafrikanske Republik er det bedste eksempel herpå.

Over næsten hele verden er der i en meget lang årrække udfoldet meget betydelige anstrengelser for med demokratiske midler at tvinge den sydafrikanske regering til at ændre sin umenneskelige racistiske politik over for landets sorte befolkning, men absolut forgæves. De tusinder af fordømmende resolutioner, de mange demonstrationer, de utallige taler har ingen virkning haft, i hvert fald ikke indtil dette øjeblik. Ganske vist har den sydafrikanske regering foretaget lidt vinduespyntning. Man har f.eks. fjernet nogle af de